

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: BA-1S/85/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1021200643
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 12. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Ondrejková
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2024:1021200643.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Jany Ondrejkovej a členiek senátu JUDr. Michaely Machovej, Ph.D. a Mgr. Miroslavy Fodor (sudkyňa spravodajkyňa), v právnej veci žalobcu: A. B. C., D., nar. XX. A. XXXX, bytom E. X, F., zastúpeného: Erben & Erben, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Mostová 2, Bratislava, IČO: 35 724 111, proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, so sídlom Námestie slobody 12, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KR/5453/2021, ČRZ: 19766/2021 zo dňa 09. marca 2021, takto

rozhodol:

- I. Správny súd v Bratislave žalobu z a m i e t a .
- II. Žalovanému súd právo na náhradu trov konania voči žalobcovi n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

I.
Priebeh administratívneho konania

1. Žalobca doručil dňa 02. januára 2017 žalovanému vyúčtovanie odmeny za právne zastupovanie oprávnenej osoby - G. H. E., nar. XX. XXXX XXXX, trvale bytom I. XX, F. (ďalej len „oprávnená osoba“) v konaní o jej návrhu na zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorý bol zamietnutý rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č.k. 28Cb/444/2006-273 zo dňa 12. decembra 2014 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 1Cob/102/2015-305 zo dňa 20. októbra 2016. Žiadal o priznanie trov právneho zastúpenia v celkovej výške 2 169,19 eur. Špecifikácia uplatnenej odmeny pozostávala z odmeny za 5 úkonov právnej služby vykonaných do 31. mája 2019 vo výške 5 x 331,94 eur, ktorú žiadal priznať podľa § 14b ods. 1 písm. c), ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom do 31. mája 2009, z paušálnej odmeny za zastupovanie oprávnenej osoby od 01. júna 2009 vo výške 2 x 200 eur podľa § 14a ods. 2 písm. a) a § 14a ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška o odmenách advokátov“) a z režijného paušálu za vykonané úkony právnej služby v roku 2008 vo výške 5 x 6,31 eur, v roku 2010 vo výške 3 x 7,21 eur, v roku 2011 vo výške 7,41 eur, v roku 2013 vo výške 7,81 eur, v roku 2014 vo výške 3 x 8,04 eur, v roku 2015 vo výške 8,39 eur a v roku 2016 vo výške 8,58 eur.

2. Žalovaný rozhodnutím č. PO 272/2017, ČRZ: 121815/2017 zo dňa 13. decembra 2017 priznal žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 629,49 eur za zastupovanie oprávnenej osoby a vo zvyšku mu náhradu trov právneho zastúpenia nepriznal s tým, že priznanú náhradu trov právneho zastúpenia mu uhradí do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na jeho účet. Následne bola

dňa 22. mája 2018 žalobcovi uhradená odmena za právne zastupovanie oprávnenej osoby vo výške 629,49 eur.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodla riaditeľka žalovaného ako druhostupňový správny orgán rozhodnutím č. KR/3494/2018, ČRZ: 16825/2018 zo dňa 07. februára 2018 tak, že odvolanie zamietla a rozhodnutie potvrdila.

4. Žalobca rozhodnutie riaditeľky žalovaného napadol správnu žalobou, o ktorej Krajský súd v Bratislave rozhodol rozsudkom č. k. 2S 60/18-74 za dňa 27. mája 2020 tak, že dané rozhodnutie zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

5. Riaditeľka žalovaného následne rozhodnutím č. KR/12208/2020, ČRZ: 96330/2020 zo dňa 26. augusta 2020 zrušila rozhodnutie žalovaného č. PO 272/2017, ČRZ: 121815/2017 zo dňa 13. decembra 2017 a vec mu vrátila na nové prejednanie a rozhodnutie.

6. Žalovaný vo veci opätovne rozhodol dňa 27. januára 2020 rozhodnutím č. PO 3043/2021 (272/2017), ČRZ: 6743/2021, ktorým žalobcovi priznal odmenu za právne zastupovanie vo výške 71,94 eur za zastupovanie oprávnenej osoby v právnej veci o zrušenie rozhodcovského rozsudku a vo zvyšku mu odmenu za právne zastupovanie nepriznal s tým, že priznanú odmenu mu uhradí do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na jeho účet.

7. Zo žalobcom predložených dôkazov a vyúčtovania odmeny za právne zastupovanie mal za preukázané, že žalobca vykonával zastupovanie oprávnenej osoby pred súdom od 15. februára 2008, keď bol ustanovený na jej zastupovanie uznesením Okresného súdu Bratislava I, až do 12. decembra 2016, keďže dňa 13. decembra 2016 nadobudol právoplatnosť rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cob/102/2015-305 zo dňa 20. októbra 2016. Konštatoval, že vyhláška o odmenách advokátov v znení účinnom do 31. decembra 2008 obsahovala tretiu hlavu s názvom „Tarifná odmena advokáta za zastupovanie osoby v materiálnej núdzi v občianskom súdnom konaní“, ktorá sa stala súčasťou advokátskej tarify novelizáciou vyhlášky o odmenách advokátov vykonanou vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 649/2005 Z. z. ktorou sa dopĺňa vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení vyhlášky č. 279/2005 Z. z. (ďalej len „vyhláška č. 649/2005 Z. z.“), ktorá nadobudla účinnosť dňa 01. januára 2006. Uviedol, že odmena advokáta za zastupovanie osoby v materiálnej núdzi bola v tom čase upravená paušálnou sumou za zastupovanie v konaní na jednom stupni (základná sadzba tarifnej odmeny za konanie) a nie sumou za jeden úkon právnej služby, ako to je v prípade tarifnej odmeny advokáta podľa § 10 vyhlášky o odmenách advokátov (základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby), pričom výška odmeny sa odlišovala v závislosti od typu konania, avšak zohľadňovala aj výšku hodnoty predmetu konania, ak sa dala určiť. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/50/2019-56 zo dňa 11.02.2020. Považoval za zrejmé, že odmena podľa § 14a a nasl. vyhlášky o odmenách advokátov v znení účinnom do 31. decembra 2008 nepatrí žalobcovi za jednotlivé úkony právnej služby, ale za vybavenie veci, keďže ide o paušálnu odmenu za celé konanie na jednom stupni. V zmysle ustanovenia § 14b ods. 1 písm. c) vyhlášky o odmenách advokátov v znení účinnom do 31. decembra 2008 žalobcovi priznal odmenu za celé prvostupňové konanie vo výške 331,94 eur (10 000 Sk) a nepriznal mu ním požadovanú odmenu vo výške 5 x 331,94 eur.

8. Zistil, že žalobca zastupoval oprávnenú osobu aj v odvolacom konaní. Z listinných dôkazov predložených žalobcom mu vyplynulo, že protistrana podala dňa 03. februára 2015 odvolanie proti rozhodnutiu prvostupňového súdu. Za zastupovanie oprávnenej osoby v odvolacom konaní žalobcovi priznal odmenu za celé odvolacie konanie v zmysle § 14a ods. 1, 3 vyhlášky o odmenách advokátov vo výške 130 eur. Vzhľadom na dĺžku konania a zložitosť prejednávanej veci žalobcovi po správnej úvahe priznal zvýšenie odmeny za zastupovanie oprávnenej osoby v odvolacom konaní o 100 % podľa § 14b ods. 2 vyhlášky o odmenách advokátov, t. j. o 130 eur. Vzhľadom na to, že žalobca predložil listinné dôkazy ku všetkým vyúčtovaným úkonom právnej služby, priznal mu tiež režijný paušál za päť úkonov právnej služby v roku 2008 vo výške 31,55 eur (5 x 6,31 eur), za tri úkony právnej služby v roku 2010 vo výške 21,63 eur (3 x 7,21 eur), za jeden úkon právnej služby v roku 2011 vo výške 7,41 eur, za jeden úkon právnej služby v roku 2013 vo výške 7,81 eur, za tri úkony právnej služby v roku 2014 vo výške 24,12 eur (3 x 8,04 eur), za jeden úkon právnej služby v roku 2015 vo výške 8,39 eur a za jeden

úkon právnej služby v roku 2016 vo výške 8,58 eur, t. j. v celkovej výške 109,49 eur. Konštatoval, že žalobcovi patrí za právne zastupovanie oprávnenej osoby odmena v celkovej výške 701,43 eur (odmena vo výške 331,94 eur za zastupovanie oprávnenej osoby v prvostupňovom konaní, odmena vo výške 130 eur za zastupovanie oprávnenej osoby v odvolacom konaní, 100% zvýšenie odmeny za zastupovanie oprávnenej osoby v odvolacom konaní vo výške 130 eur a režijný paušál vo výške 109,49 eur). Keďže v zmysle rozhodnutia žalovaného č. PO 272/2017, ČRZ: 121815 zo dňa 13. decembra 2017 bola žalobcovi dňa 22. mája 2018 uhradená odmena za zastupovanie oprávnenej osoby vo výške 629,49 eur, priznal mu odmenu vo výške 71,94 eur (701,43 eur - 629,49 eur).

9. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodla riaditeľka žalovaného ako druhostupňový správny orgán napadnutým rozhodnutím KR/5453/2021, ČRZ: 19766/2021 zo dňa 09. marca 2021 tak, že odvolanie zamietla a napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu potvrdila.

10. Mala za to, že žalobca postupoval pri určení odmeny právneho zastúpenia žalobcu správne. Konštatovala, že rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cob/102/2015-305 zo dňa 20. októbra 2016 nebola žalobcovi priznaná náhrada trov, a preto si uplatnil nárok na náhradu trov konania voči žalovanému. Poukázala na § 15 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o právnej pomoci“), podľa ktorého v prípade nepriznania náhrady trov právneho zastúpenia oprávnenej osobe Centrum právnej pomoci advokátovi prizná odmenu za právne zastupovanie (§ 14a a 14b vyhlášky o odmenách advokátov) podľa ustanovení osobitného predpisu - zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“). Uviedla, že výklad § 14a a nasl. vyhlášky o odmenách advokátov v znení účinnom do 31. mája 2009, ktorý na danú situáciu aplikoval žalovaný, je založený na nasledovných stanoviskách: Podľa nadpisu § 14a vyhlášky predmetné ustanovenia upravujú základnú sadzbu tarifnej odmeny za konanie podľa tretej časti Občianskeho súdneho poriadku. Z gramatického aj logického výkladu tohto nadpisu je zrejmé, že odmena podľa predmetných ustanovení je určená za celé konanie. Vyhláškou č. 649/2005 Z. z. bola s účinnosťou od 1. januára 2006 vložená do druhej časti vyhlášky o odmenách advokátov tretia hlava pod názvom „Tarifná odmena advokáta za zastupovanie osoby v materiálnej núdzi v občianskom súdnom konaní“, ktorá podľa dôvodovej správy upravuje odmeny advokátov v prípadoch, keď budú zastupovať osoby v materiálnej núdzi na základe zákona o právnej pomoci. Tarifná odmena advokáta za zastupovanie osoby v materiálnej núdzi bola upravená paušálnou sumou za konanie v závislosti od hodnoty a povahy vecí. Podľa dôvodovej správy k vyhláške č. 649/2005 Z. z. sa vychádza z princípu určenia odmeny za celé konanie presne určenou sumou, t. j. bez ohľadu na počet úkonov právnej služby, len v závislosti od hodnoty vecí, ktorá je predmetom konania.

11. Bola toho názoru, že v prípade rozdielnej možnosti výkladu ustanovení právneho predpisu je nutné predovšetkým prihliadnuť na úmysel normotvorcu, ktorý býva vyjadrený v dôvodovej správe. V danom prípade považovala za zrejmé, že žalovaný postupoval pri výklade § 14a a nasl. vyhlášky o odmenách advokátov v znení účinnom do 31. mája 2009 v intenciách tvorcu vyhlášky č. 649/2005 Z. z., a to aj s poukazom na rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/50/2019-56 zo dňa 11. februára 2020 a komentár k vyhláške z Beckovej edície komentovaných zákonov, 1. vydanie, 2015. Uviedla, že jedinou výnimkou, keď žalovaný nerozhoduje podľa tretej hlavy druhej časti vyhlášky o odmenách advokátov, je ustanovenie § 24e zákona o právnej pomoci, v zmysle ktorého rozhoduje o nárokoch na trovy konania a trovy právneho zastúpenia advokátov vzniknuté pred 01. januárom 2010 v zmysle druhej hlavy druhej časti vyhlášky o odmenách advokátov (§ 9 až § 14), avšak v predmetnej veci nešlo o takúto procesnú situáciu. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalobcu týkajúcej sa priznania režijného paušálu za úkony právnej služby vykonané od 01. júna 2006 do 31. mája 2009 konštatovala, že režijný paušál za tieto úkony bol žalobcovi priznaný v zmysle vyhlášky o odmenách advokátov účinnej v čase ich vykonania. Na základe vyššie uvedeného dospela k záveru, že žalovaný postupoval v súlade s platnou právnou úpravou a nemohol konať inak. Podotkla, že štátne orgány, ktoré rozhodujú o právach a povinnostiach osôb, musia postupovať striktnie podľa zákonných pravidiel, čím naplňajú povinnosť v zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, pričom v posudzovanej veci tieto pravidlá ustanovuje okrem iného aj správny poriadok.

II.

Správna žaloba

12. Včas podanou správnu žalobou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia riaditeľky žalovaného č. KR/5453/2021, ČRZ: 19766/2021 zo dňa 09. marca 2021 a jeho vrátenia žalovanému na ďalšie konanie, ako aj priznania plnej náhrady trov konania. Zároveň sa domáhal uloženia pokuty podľa § 191 ods. 6 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) žalovanému, ktorý podľa jeho názoru po zrušení predchádzajúceho rozhodnutia nepostupoval v súlade s právnym názorom správneho súdu. Správnu žalobu odôvodnil tým, že napadnuté rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci a je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov.

13. Dôvodil tým, že ustanovenie § 14b ods. 1 písm. c) vyhlášky o odmenách advokátov v znení účinnom do 31. decembra 2008 sa malo aplikovať na 5 úkonov právnej služby vykonaných pri zastupovaní oprávnenej osoby do 31. decembra 2008, avšak žalovaný úplne nepochopiteľne a v rozpore s právnym názorom Krajského súdu v Bratislave uviedol, že citované ustanovenie vyhlášky o odmenách advokátov upravovalo tarifnú odmenu advokáta paušálnou sumou za zastupovanie v konaní na jednom stupni. Mal za to, že takýto výklad príslušných ustanovení vyhlášky o odmenách advokátov účinných v relevantnom čase je zjavne nesprávny, nemá oporu v gramatickom, historickom, logickom a systematickom výklade relevantných právnych noriem. Upozornil, že v § 14b, ale ani v § 14a či § 14c až 14f vyhlášky o odmenách advokátov sa nikde nehovorí o paušálnej odmene za konanie ako tvrdí žalovaný, ale len o základnej sadzbe tarifnej odmeny. Tento pojem je podľa jeho mienky nutné interpretovať v logickej súvislosti so základnými ustanoveniami upravujúcimi tarifnú odmenu, t. j. § 9 a § 10 vyhlášky o odmenách advokátov. Zdôraznil, že až novelizáciou vyhlášky o odmenách advokátov vykonanou vyhláškou č. 209/2009 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov bola s účinnosťou od 01. júna 2009 v tretej hlave upravená odmena advokáta za zastupovanie osôb v materiálnej núdzi paušálnou sumou za celé konanie, odvolacie konanie a dovolacie konanie, čo normotvorca vyjadril priamo v normatívnom texte § 14a ods. 3 až 6 vyhlášky o odmenách advokátov. Odvolávanie sa žalovaného na dôvodovú správu k vyhláške č. 649/2005 Z. z. podľa jeho mienky v tomto prípade neobstojí, pretože tento zámer nebol vyjadrený v gramatickej dikcii znenia vyhlášky.

14. Ďalej namietal arbitrárnosť, zmätočnosť a nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. Tvrdil, že z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 1Cob/102/2015-305 zo dňa 20. októbra 2016 vyplýva úplne jednoznačný a záväzný právny názor, v zmysle ktorého mu mal žalovaný po vrátení veci na ďalšie konanie priznať tarifnú odmenu za jednotlivé úkony právnej služby vykonané do 31. decembra 2008 v zmysle § 14b ods. 1 písm. c) vyhlášky o odmenách advokátov v spojení s § 16 ods. 3 a § 20a vyhlášky o odmenách advokátov v znení účinnom do 31. decembra 2008, t.j. za každý jednotlivý úkon právnej služby vo výške 331,94 eur (10 000 Sk) a režijné paušály v zmysle vyúčtovania. Žalovanému vytkol, že v napadnutom rozhodnutí, ako aj v prvostupňovom rozhodnutí sa dopustil rovnakej chyby, ako mu vytkol Krajský súd v Bratislave, keď mu priznal režijné paušály v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky o odmenách advokátov, hoci tieto sa priznávajú za jednotlivé úkony právnych služieb a nie za paušálnu odmenu bez ohľadu na počet vykonaných úkonov. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia preto považoval za rozporné s § 47 ods. 3 správneho poriadku, pretože v ňom úplne absentuje vysporiadanie sa s právnym názorom Krajského súdu v Bratislave. Za účelový považoval odkaz žalovaného na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1S/50/2019-56 zo dňa 11. februára 2020, ako aj citáciu komentára k vyhláške, ktorá sa zjavne týkala až právnej úpravy účinnej od 01. júna 2009.

15. Na podporu svojej argumentácie poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) sp. zn. 7Sžo/152/2015 zo dňa 27. apríla 2017, ako aj na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3M Cdo 17/2010 zo dňa 23. mája 2012, v zmysle ktorého je pre účely určenia výšky odmeny advokáta za ním poskytnutú právnu službu rozhodujúci moment vykonania každého jednotlivého úkonu právnej služby, a teda nie moment, keď advokát začal poskytovať právne služby. Upozornil, že právny názor v obsiahnutý v napadnutom rozhodnutí je aj v rozpore s odborným článkom - ADAMKOVÁ V., ONDRISOVÁ, L., ORAVEC, O.: Odmeňovanie advokátov Centrom právnej pomoci. Bulletin slovenskej advokácie, č. 4, 2014, s. 14 a nasl., ktorý v minulosti k tejto problematike publikovali pracovníci žalovaného a hovorili v ňom o uplatňovaní tarify, t. j. tarifnej odmeny a nie paušálnej odmeny. Z dôvodu

odchýlenia sa od prezentovaných záverov judikatúry podľa jeho mienky došlo zo strany žalovaného aj k porušeniu § 3 ods. 5 správneho poriadku.

III.

Vyjadrenie žalovaného

16. Vo vyjadrení k podanej správnej žalobe zo dňa 05. októbra 2021 žalovaný žiadal, aby správny súd podanú správnu žalobu zamietol. Zotrval pritom na napadnutom rozhodnutí a dôvodoch uvedených v jeho odôvodnení. Uviedol, že spornou otázkou, ktorú riešil Krajský súd v Bratislave v rozsudku č. k. 2S/60/2018-74 zo dňa 27. mája 2020, bola aplikácia osobitného predpisu v znení účinnom v čase vykonania úkonov právnej služby verzus v znení účinnom v čase rozhodovania o nároku advokáta. Krajský súd v Bratislave sa podľa jeho názoru nezaoberal otázkou, ktorá je medzi účastníkmi sporná v súvislosti s predmetom tejto žaloby. Zdôraznil, že v zmysle citovaného rozsudku Krajského súdu v Bratislave mal priznať odmenu za jednotlivé úkony právnej služby v rozsahu, v akom bol upravený v čase vykonania takéhoto úkonu, čo v prvostupňovom rozhodnutí v spojení s napadnutým rozhodnutím aj urobil, keď žalobcovi za zastupovanie oprávnenej osoby v prvostupňovom konaní priznal odmenu v zmysle § 14b ods. 1 písm. c) vyhlášky o odmenách advokátov v znení účinnom do 31. decembra 2008 vo výške 331,94 eur (10 000 Sk). Vyjadril sa, že vzťah ustanovení tretej hlavy druhej časti vyhlášky k ostatným ustanoveniam vyhlášky o odmenách advokátov je vzťahom špeciálnej úpravy a všeobecnej úpravy, a teda v otázkach neupravených v tretej hlave druhej časti vyhlášky o odmenách advokátov sa použijú všeobecné ustanovenia advokátskej tarify, vrátane ustanovení o režijnom paušále ku každému jednotlivému úkonu právnej služby. Zdôraznil, že všetky zložky odmeny za právne zastupovanie priznal žalobcovi podľa predpisu účinného v čase vykonania každého jednotlivého úkonu právnej služby v súlade s ustanoveniami § 20a až § 20c vyhlášky o odmenách advokátov.

17. Mal za to, že z historického, ako aj systematického výkladu vyhlášky o odmenách advokátov jasne vyplýva zámer normotvorcu pri jej novelizácii vykonanej vyhláškou 649/2005 Z. z. zaviesť osobitný druh odmeny za zastupovanie osôb v materiálnej núdzi odlišný od doposiaľ stanovených druhov odmien doplnením tretej hlavy vyhlášky. Bol toho názoru, že odmena advokáta za zastupovanie osoby v materiálnej núdzi už v znení účinnom od 01. januára 2006 bola upravená paušálnom sumou za zastupovanie v konaní na jednom stupni (základná sadzba tarifnej odmeny za konanie) a nie sumou za jeden úkon právnej služby, ako to je v prípade tarifnej odmeny advokáta podľa § 9 vyhlášky o odmenách advokátov (základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby). Upozornil, že normotvorca pri tarifnej odmene v zmysle § 9 a nasl. vyhlášky o odmenách advokátov uviedol, že jej sadzba závisí aj od počtu úkonov právnej služby a taktiež jasne uvádza formuláciu „základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon“, kým pri definovaní odmeny advokáta za zastupovanie osoby v materiálnej núdzi v znení účinnom od 01. januára 2006 normotvorca síce použil pojem tarifná odmena, avšak ďalej jasne upresnil, že ide o odmenu za konanie. Uvedené podľa jeho mienky potvrdzuje aj skutočnosť, že ani na jednom mieste v ustanoveniach § 14a až § 14f vyhlášky o odmenách advokátov v znení účinnom už od 01. januára 2006 normotvorca v súvislosti so základnou sadzbou tejto tarifnej odmeny neuvádza, že by závisela od počtu úkonov právnej služby, resp. nedefinuje základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon.

IV.

Replika žalobcu

18. Žalobca sa v replike zo dňa 28. októbra 2021 vyjadril k vyjadreniu žalovaného k správnej žalobe. Mal za to, že Krajský súd v Bratislave v bode 69 rozsudku č. k. 2S/60/2018-74 zo dňa 27. mája 2020 úplne jednoznačne uviedol, že žalovaný nemal racionálny ani logický dôvod postupovať inak ako priznať odmenu za jednotlivé úkony právnej služby v rozsahu, v akom bol upravený v čase vykonania takéhoto úkonu, t. j. tarifnú odmenu za konkrétne úkony právnej služby vykonané až do novelizácie vyhlášky účinnej od 01. júna 2009. Tvrdil, že priznanie režijných paušálov za každý úkon právnej služby v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky má pochopiteľne a logicky opodstatnenie tam, kde sa prizná tarifná odmena za jednotlivé úkony právnej služby, avšak pri paušálnej odmene poskytnutej bez ohľadu na počet vykonaných úkonov je priznanie režijných paušálov úplne nelogické a neopodstatnené. Nesúhlasil ani s účelovou interpretáciou ustanovení § 14a až § 14f vyhlášky o odmenách advokátov zo strany žalovaného, keďže nejde o zavedenie osobitného druhu odmeny. V prípade zastupovania osôb v materiálnej núdzi sa podľa jeho názoru nepochybné vychádza z tarifnej odmeny, ktorá je však

v ustanoveniach §14a až § 14f vyhlášky o odmenách advokátov upravená v odlišnej výške za jednotlivé úkony právne služby oproti všeobecnej úprave tarifnej odmeny v ustanoveniach § 9 až § 12 vyhlášky o odmenách advokátov. Poukázal tiež na názov tretej hlavy vyhlášky o odmenách advokátov, ktorý znel v relevantnom období (od 01. januára 2006 do 01. júna 2009) „Tarifná odmena advokáta za zastupovanie osoby v materiálnej núdzi v občianskom súdnom konaní“ na rozdiel od jej názvu od 01. júna 2009 do súčasnosti - „Paušálna odmena advokáta za zastupovanie osoby v materiálnej núdzi vyplácaná centrom právnej pomoci.“

19. Žalovaný svoje právo vyjadriť sa k replike žalobcu nevyužil.

V.

Konanie na správnom súde

20. Podľa § 3 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 151/2022 Z.z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov začal s účinnosťou od 01. júna 2023 vykonávať svoju činnosť Správny súd v Bratislave, na ktorý prešiel od 01. júna 2023 výkon súdnictva v správnej agende z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Nitre. Pred Správnym súdom v Bratislave je prejednávaná vec vedená pod sp. zn. BA-1S/85/2021. V súlade s platným a účinným rozvrhom práce správneho súdu bola predmetná vec dňa 6. júna 2023 v zmysle § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 757/2004 Z.z.“) náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky pridelená senátu 5S Správneho súdu v Bratislave a následne bola dňa 22. mája 2024 rovnakým spôsobom pridelená novovzniknutému senátu 8S Správneho súdu v Bratislave.

VI.

Verejné vyhlásenie rozsudku

21. Správny súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“), ako súd vecne a miestne príslušný na konanie vo veci podľa § 10, § 13 ods. 1 SSP preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného vrátane konania, ktoré mu prechádzalo, a dospel k záveru, že správna žaloba nie je dôvodná.

22. Správny súd rozhodol o žalobe bez nariadenia pojednávania dňa 05. decembra 2024, nakoľko boli splnené podmienky podľa § 107 ods. 2 v spojení s § 137 ods. 4 SSP. Účastníci konania o nariadenie pojednávania vo veci nežiadali. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli dňa 19. novembra 2024 oznámené na úradnej tabuli správneho súdu a súčasne zadané na zverejnenie na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti SR.

VII.

Relevantné právne predpisy

23. Podľa § 493e SSP v znení účinnom od 01.07.2023, konania začaté a neskončené do 30. júna 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2023; ustanovenie § 493f tým nie je dotknuté.

24. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

25. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

26. V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu správneho orgánu, sa postupuje podľa ustanovení tretej časti SSP o správnych žalobách.

27. Podľa § 149 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 30. júna 2016 ak ide o zastupovanie na základe rozhodnutia Centra právnej pomoci, náhradu trov právneho zastúpenia upravuje osobitný predpis.15

28. Podľa § 15 ods. 2 zákona o právnej pomoci ak oprávnenej osobe nebola priznaná náhrada trov právneho zastúpenia, advokátovi prizná centrum odmenu za právne zastupovanie5a) podľa ustanovení osobitného predpisu.16) To neplatí, ak advokát právo na náhradu trov konania neuplatnil riadne a včas v konaní pred súdom; v takom prípade advokátovi právo na priznanie odmeny centrom nevznikne.

29. Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky o odmenách advokátov v znení účinnom do 30. júna 2013 výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka (ďalej len „výpočtový základ“).

30. Podľa § 14b ods. 1 písm. c) vyhlášky o odmenách advokátov v znení účinnom do 31. decembra 2008 základná sadzba tarifnej odmeny vo veciach určenia platnosti alebo neplatnosti právnych úkonov, vo veciach určenia, či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je, pri ktorých sa hodnota sporu nedá určiť, je v ostatných prípadoch 10 000 Sk.

31. Podľa § 16 ods. 3 vyhlášky o odmenách advokátov od klienta možno požadovať na náhradu výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné sumu vo výške jednej stotiny výpočtového základu za každý úkon právnej služby. Túto sumu môže advokát požadovať aj vtedy, ak sa na jej náhrade s klientom osobitne nedohodol.

32. Podľa § 20a vyhlášky o odmenách advokátov (prechodné ustanovenie účinné od 1. júna 2009) za úkony právnych služieb vykonané pred dňom nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky patrí advokátovi odmena podľa doterajších predpisov.

33. Podľa § 20b vyhlášky o odmenách advokátov za úkony právnych služieb, ktoré boli vykonané pred 1. júnom 2010, patrí advokátovi odmena podľa doterajších predpisov.

34. Podľa § 20c vyhlášky o odmenách advokátov za úkony právnych služieb, ktoré boli vykonané pred 1. júlom 2013, patrí advokátovi odmena podľa predpisov účinných do 30. júna 2013.

VIII.

Posúdenie veci správnym súdom

35. V prejednáwanej veci bolo úlohou správneho súdu preskúmať zákonnosť napadnutého rozhodnutia riaditeľky žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím žalovaného, ktorým bola žalobcovi priznaná odmena za právne zastupovanie vo výške 71,94 eur za zastupovanie oprávnenej osoby v právnej veci o zrušenie rozhodcovského rozsudku a vo zvyšku mu ním vyčíslená odmena za právne zastupovanie priznaná nebola.

36. Správny súd konštatuje, že žalobca v podanej správnej žalobe namietal nesprávne právne posúdenie veci a nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov. Dôvodil tým, že žalovaný postupoval v rozpore s právnym názorom Krajského súdu v Bratislave obsiahnutým v odôvodnení rozsudku č.k. 1Cob/102/2015-305 zo dňa 20. októbra 2016, v zmysle ktorého mu mal žalovaný priznať tarifnú odmenu za jednotlivé úkony právnej služby vykonané do 31. decembra 2008 v zmysle § 14b ods. 1 písm. c) vyhlášky o odmenách advokátov v spojení s § 16 ods. 3 a § 20a vyhlášky o odmenách advokátov v znení účinnom do 31. decembra 2008, t.j. za každý jednotlivý úkon právnej služby vo výške 331,94 eur (10 000 Sk) a režijné paušály v zmysle vyúčtovania. Žalovanému tiež vytkol, že v napadnutom rozhodnutí, ako aj v prvostupňovom rozhodnutí sa dopustil rovnakej chyby, ako mu vytkol Krajský súd v Bratislave, keď mu priznal režijné paušály v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky o odmenách advokátov, hoci tie sa priznávajú za jednotlivé úkony právnych služieb a nie za paušálnu odmenu bez ohľadu na počet vykonaných úkonov.

37. Po preskúmaní správnej žaloby, napadnutého rozhodnutia riaditeľky žalovaného a prvostupňového rozhodnutia žalovaného, ako aj obsahu administratívneho spisu je správny súd toho názoru, že žalovaný a rovnako aj riaditeľka žalovaného vec po právnej stránke správne vyhodnotili, aplikovali príslušné

zákonné ustanovenia, tieto správne interpretovali a svoje rozhodnutia aj náležite odôvodnili. Riaditeľka žalovaného sa tiež dostačujúco vysporiadala s jednotlivými odvolacími námietkami žalobcu.

38. S námietkami žalobcu týkajúcimi sa výkladu ustanovenia § 14b ods. 1 písm. c) vyhlášky o odmenách advokátov v znení účinnom do 31. decembra 2008 sa správny súd sa nestotožnil. Z textu predmetného ustanovenia, ktoré bolo zaradené do tretej hlavy druhej časti vyhlášky o odmenách advokátov v znení účinnom do 31. decembra 2008 nazvanej „Tarifná odmena za zastupovanie osoby v materiálnej núdzi v občianskom súdnom konaní“, je zrejmé, že v ňom je upravená základná sadzba tarifnej odmeny vo vzťahu k tam vymedzeným druhom konaní, pričom spoločný nadpis k § 14a až § 14c vyhlášky o odmenách advokátov v znení účinnom do 31. decembra 2008 znie: „Základná sadzba tarifnej odmeny za konanie podľa tretej časti Občianskeho súdneho poriadku“. Z jazykového znenia daného ustanovenia nemožno vyvodiť, že by v ňom bola upravená sadzba tarifnej odmeny, ktorá by sa mala uplatňovať na každý poskytnutý úkon právnej služby jednotlivo. Pokiaľ žalobca v tejto súvislosti poukazuje na ustanovenia § 9 a § 10 vyhlášky o odmenách advokátov upravujúcich tarifnú odmenu advokáta, správny súd sa s touto argumentáciou nemohol stotožniť, pretože dané ustanovenia sú formulované úplne odlišným spôsobom a výslovne sa v nich hovorí o tarifnej odmene za jeden úkon právnej služby, pričom sú zároveň systematicky zaradené v inej hlave vyhlášky o odmenách advokátov, a to v druhej hlave druhej časti.

39. Správny súd má za to, že v danom prípade riaditeľka žalovaného nepochybila, pokiaľ použila teleologický výklad § 14b ods. 1 písm. c) vyhlášky o odmenách advokátov v znení účinnom do 31. decembra 2008 s poukazom na úmysel normotvorcu vyjadrený v texte dôvodovej správy k vyhláške č. 649/2005 Z. z., ktorou bola do vyhlášky o odmenách advokátov s účinnosťou od 01. januára 2006 doplnená tretia hlava druhej časti, t. j. ustanovenia § 14a až § 14f. Z predmetnej dôvodovej správy je zrejmé, že daná právna úprava vychádzala z premisy, že poskytovanie právnej pomoci na základe zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. bude hradené štátom, a preto bolo potrebné upraviť odmenu advokátov v prípadoch, keď budú zastupovať osoby v materiálnej núdzi na základe predmetného zákona. Účelom danej právnej úpravy v zmysle dôvodovej správy bolo upustenie od princípu odmeňovania za každý jeden úkon právnej služby, ktorý advokát urobí v civilnom konaní, vychádzajúc z princípu určenia odmeny za celé konanie presne určenou sumou. Vzhľadom na uvedené považuje správny súd za zrejmé, že § 14b ods. 1 písm. c) vyhlášky o odmenách advokátov v znení účinnom do 31. decembra 2008 upravuje základnú sadzbu tarifnej odmeny za konanie, t. j. odmenu za celé konanie na jednom stupni bez ohľadu na počet vykonaných úkonov právnej služby.

40. Pokiaľ žalobca zároveň žalovanému vytkol, že postupoval v rozpore s právnym názorom vysloveným Krajským súdom v Bratislave v rozsudku č. k. 2S 60/18-74 zo dňa 27. mája 2020, ani na túto námietku správny súd nemohol prihliadnúť. V tomto smere poukazuje na skutočnosť, že Krajský súd v Bratislave sa v odôvodnení citovaného rozhodnutia vôbec nevenoval otázke, ktorá je medzi účastníkmi sporná v predmetnej veci, keď sa v ňom takmer výlučne zaoberal tým, či mala byť žalobcovi priznaná odmena za úkony právnej služby podľa predpisu účinného v čase ich vykonania alebo v čase rozhodovania o tejto odmene. Z predmetného rozhodnutia pritom vôbec nevyplýva žalobcom tvrdený právny názor, že žalovaný mu mal priznať odmenu za každý jednotlivý úkon právnej služby vykonaný do 31. decembra 2008, ale že pri priznávaní odmeny bolo potrebné použiť právnu úpravu účinnú v čase vykonania jednotlivých úkonov právnej služby, čo aj žalovaný urobil. V súvislosti s tzv. režijným paušalom, t. j. náhradou výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky o odmenách advokátov, potom Krajský súd v Bratislave konštatoval iba to, že žalovaný vo svojom pôvodnom rozhodnutí napriek priznaniu odmeny žalobcovi podľa znenia vyhlášky aktuálneho v čase vydania napadnutých rozhodnutí (t. j. nie v čase vykonania toho ktorého úkonu) režijný paušál paradoxne priznal akceptujúc rozdiel v sumách jednej stotiny výpočtového základu za každý úkon právnej služby (t. j. tak, ako sa jeho výška v čase menila).

41. S poukazom na uvedené správny súd dospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby, a preto ju rozsudkom podľa § 190 SSP zamietol.

42. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 168 SSP a úspešnému žalovanému nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože nezistil dôvod, podľa ktorého možno spravodlivo požadovať od žalobcu, aby mu nahradil trovy konania.

43. Toto rozhodnutie prijal senát Správneho súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať kasačnú sťažnosť v lehote 1 mesiaca od jeho doručenia na Správny súd v Bratislave. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V kasačnej sťažnosti sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 57 SSP) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy bolo napadnuté rozhodnutie doručené sťažovateľovi, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

V konaní o kasačnej sťažnosti musí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 1 SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Povinné zastúpenie advokátom v kasačnom konaní sa nevyžaduje, ak a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.